

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ถึงความต้องการในการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการของข้าราชการของข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปีงบประมาณ 2551 โดยมีอายุระหว่าง 54-60 ปี และจะเกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ 2552 (ในวันที่ 1 ตุลาคม 2551) ถึงปีงบประมาณ 2558 (ในวันที่ 1 ตุลาคม 2557) จำนวน 493 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ R.V. Krejcie และ D.W.Morgan (ธำนิทร์ ศิลป์จารุ, 2550) ข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่จะเกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ 2552 ถึงปีงบประมาณ 2558 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 216 ราย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามออกไปจำนวน 240 ชุด แต่ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 214 ชุด หรือร้อยละ 89.17 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แหล่งที่มา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพการสมรส อัตราเงินเดือน และสังกัดคณะ/หน่วยงาน มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check - List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการ มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เรียงจากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความรู้ในการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการใน 5 ด้าน คือ ความต้องการความรู้ด้านร่างกายและจิตใจ ความต้องการความรู้ด้านรายได้และการใช้จ่าย ความต้องการความรู้ด้านงานอดิเรก ความต้องการความรู้ด้านที่อยู่อาศัย และความต้องการความรู้ด้านการมีส่วนร่วมในสังคม มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เรียงจากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ข้อคำถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลข ตามวิธีของ Likert ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	5
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	1

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อยที่สุด

2. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย แห่งภาควิชาบริหารการศึกษาพยาบาลและบริการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ คุณสารภี รัตนพงษ์ บุคลากรชำนาญการ ระดับ 8 และรักษาการในตำแหน่งหัวหน้างานทะเบียนประวัติ คุณนภาพร หอมจันทร์ บุคลากรชำนาญการ ระดับ 8 กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหาให้ครอบคลุม มีความชัดเจน มีความเหมาะสมของคำถาม และมีความเหมาะสมของการจัดลำดับคำถาม

3. การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 30 ราย ที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม 30 ชุด

ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาช แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามและหนังสือแนะนำที่มีคำอธิบายรายละเอียดถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่าเพื่อเป็นการศึกษาความต้องการในการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ส่งคืนผู้วิจัยภายในกำหนด
2. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในเวลาตามที่กำหนด ทำการเลื่อนระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามไปอีก 1 สัปดาห์ และทำการติดตามโดยใช้โทรศัพท์ภายในหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมามากที่สุด
3. รวบรวมแบบสอบถามเข้าสู่การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งในการป้อนข้อมูลนั้นได้กำหนดการป้อนซ้ำสองครั้ง เพื่อความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

หลังจากได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติโดยการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical package for the social science for windows/personal computer) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความต้องการความรู้ในการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุราชการของข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
4. เปรียบเทียบความต้องการความรู้ในการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุราชการของข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านต่างๆ จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ ตำแหน่ง

และประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย t-test และจำแนกตามสถานภาพด้านระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และอัตราเงินเดือน ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย F-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Anova) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างนั้นเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffe Analysis

5. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือกรณีที่ได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open End) ใช้วิธีการจัดกลุ่ม (Category Analysis) และหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ (Percentage)